

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 457
van **JORIS POSCHET**
datum: 22 januari 2019

aan **BEN WEYTS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

Fietsverkeer van en naar Brussel - Uitbouw fietsinfrastructuur Vlaamse Rand

Een groot deel van de woon-werkverplaatsingen tussen de Vlaamse Rand en Brussel bedraagt minder dan 10 km en zou in veel gevallen gemakkelijk met een fiets (al dan niet elektrisch) gedaan kunnen worden in plaats van met de personenwagen. Om deze modal shift te bespoedigen, moet het gebruik van de fiets nog een pak aantrekkelijker worden door comfortabele en veilige fietsinfrastructuur.

1. Hoeveel heeft de minister de afgelopen jaren geïnvesteerd in fietsinfrastructuur in de Vlaamse Rand? Graag een overzicht van de reëel uitgegeven bedragen voor 2015, 2016, 2017 en 2018 en dit per jaar.
2. Welke bedragen zijn in dit kader medegeïnvesteerd vanuit de provincie Vlaams-Brabant?
3. Op welke manier werkt de minister samen met het Waalse Gewest en de provincie Waals-Brabant bij het uittekenen en implementeren van een fietsbeleid voor de Rand rond Brussel?
4. Kan de minister een overzicht geven van de vergaderingen die zijn administratie met de Waalse tegenhangers had rond dit beleidsdomein en wat de uitkomst van deze vergaderingen was?
5. De Fietzersbond had in 2017 opmerkingen op het Fietsinvesteringsplan 2017-2019 van Vlaanderen.
Werd de Fietzersbond verder betrokken in de ontwikkeling van de fietssnelwegen en fietsbruggen?
6. Hoeveel projecten van de geplande fietssnelwegen zijn op heden verwezenlijkt? Over hoeveel km gaat het?
7. Wat zijn de budgetten die aan deze projecten werden toegekend? Graag een gedetailleerd overzicht per project.

ANTWOORD

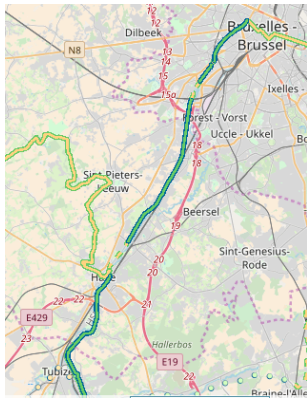
op vraag nr.457 van 22 januari 2019

van **JORIS POSCHET**

- 1-2. De investeringsbedragen voor fietsinfrastructuur in de Vlaams Rand, door het Vlaams Gewest, zijn in de onderstaande tabel opgenomen. Het betreft hier de vastleggingsbedragen van de geïntegreerde fietsinvesteringsprogramma's van 2015 t.e.m. 2018. Gegevens over de betalingen zijn voorlopig niet beschikbaar. Vaak gaat het om grote projecten met een fietsaandeel. Wat het aandeel van de provincie Vlaams-Brabant betreft kan enkel iets meegedeeld worden over de subsidiëring van de fietsfondsprojecten (oa fietspaden langs gemeentewegen) in de Vlaamse Rand. In het kader van het Fietsfonds betalen de Vlaamse overheid en de provincie een gelijkaardig subsidieaandeel. Wat betreft investeringen in fietspaden langs gemeentewegen is het Vlaamse aandeel 50%, het provinciaal aandeel 40%.

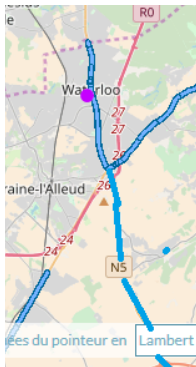
	Investerings Vlaams Gewest (incl. subsidies)	Provinciaal aandeel Fietsfonds
2015	16 955 019 €	713 144 €
2016	3 722 318 €	503 591 €
2017	13 339 479 €	1 646 343 €
2018	28 267 709 €	1 001 577 €

3. Gebundeld met 4.
4. Er is een wederzijds informatief overleg geweest in oktober 2018 tussen SPW Wallonië en GRACQ en het Departement MOW ivm. fietsverbindingen in de Vlaamse Rand. De Waalse collega's gaven aan 5 prioritaire fietsverbindingen richting Vlaams-Brabant te voorzien. De kwaliteitseisen van de Waalse fietsroutes kunnen verschillen met de Vlaamse. In Wallonië spreekt men van RAVel routes, geconcentreerd rond oude spoorbeddingen. Deze Waalse routes sluiten allen aan op fietsroutes die in Vlaams-Brabant in ontwikkeling zijn of reeds (deels) gerealiseerd werden. U vindt onder een beknopt overzicht van deze 5 routes:
- a. De fietsroute langs kanaal Charleroi – Brussel. De as Tubeke – Halle – Brussel ligt in het verlengde van de belangrijke fiets-GEN-verbinding (F20 Kanaalroute Halle-Brussel). Langs Vlaamse kant is deze zogenaamde Kanaalroute Zuid in aanleg/optimalisatie.

Figuur 1 Fietsroute kanaal van Brussel tot en met Wallonië Tubize(Tubize)

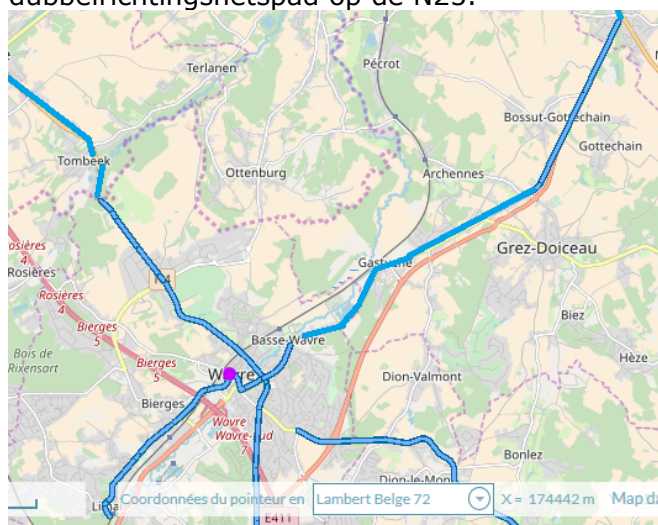
b. De N5 tussen Genappe, Braine-l'Alleud, Waterloo en Brussel (via Zoniënwoud) : deze route is langs Vlaamse zijde in ontwerp. Het betreft in Vlaanderen de fietssnelweg F206 Waterloo Brussel naast de N5. (fiets-GEN-route.)

Figuur 2 Aansluitende fietsroute op Waals grondgebied N5

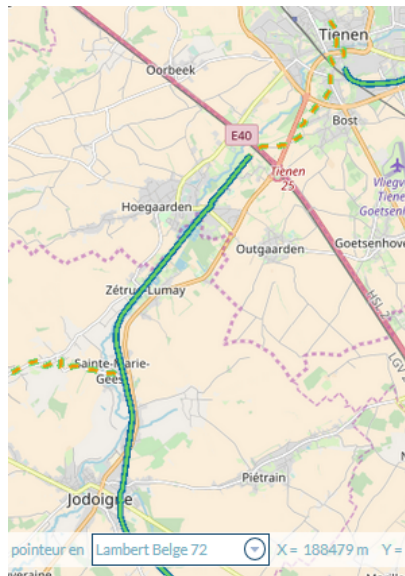
c. De N4 tussen Namen, Gembloux, Ottignies, Waver, Overijse en Brussel: de N4 is ook voor het Vlaams Gewest een belangrijke as, maar voorlopig geen fietssnelweg. Dit traject is niet opgenomen in het FietsGEN.

d. De N239-N268-N25 tussen Ottignies, Waver, Grez-Doiceau, Hamme-Mille en Leuven: deze route is langs Vlaamse zijde reeds grotendeels gerealiseerd. Langs Vlaamse kant ligt er aansluitend een dubbelrichtingsfietspad op de N25.

Figuur 3 N4 (links op kaart komende van Tombeek) en N25 van Hamme-Mille naar Waver

e. RAVeL verbinding 142 : deze fietsverbinding gaat via Jodoigne naar Tienen. Deze route is langs Vlaamse kant reeds doorgetrokken tot Tienen. Het betreft de Fietssnelweg 200 Tienen Hoegaarden.

Figuur 4 RAVEL 142 aansluitend op Tienen

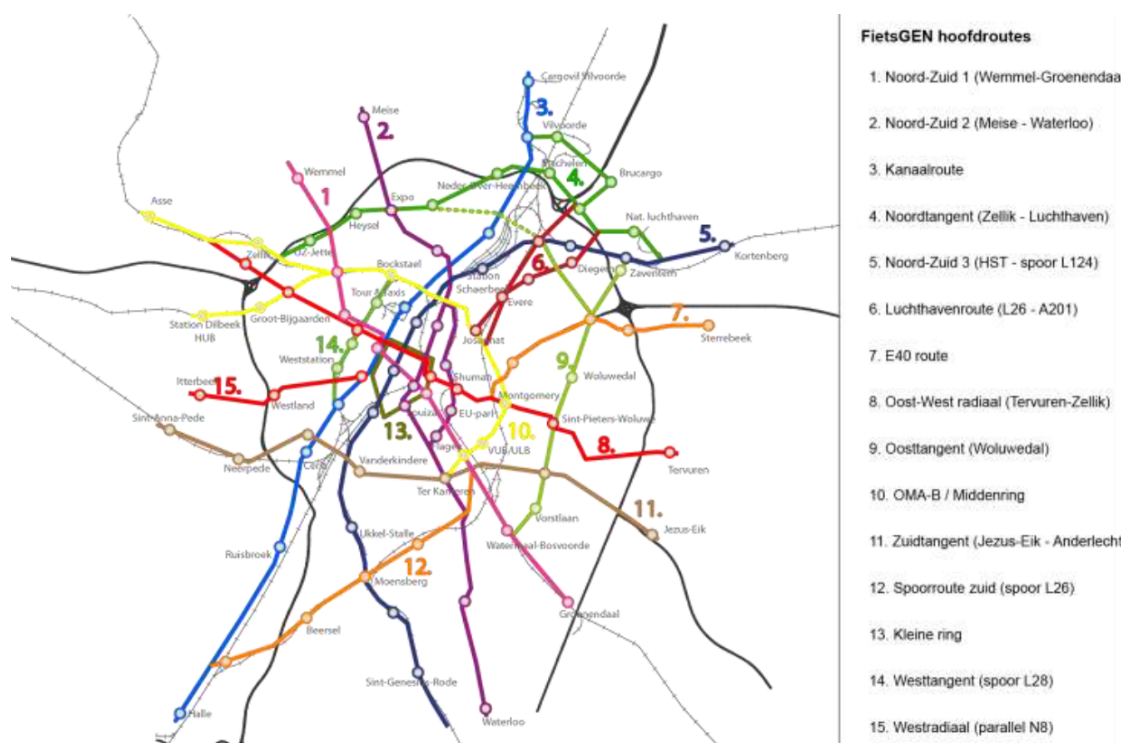
Om een aantal fietssnelwegen naar het Waals Gewest (o.m. route F204 Brussel-Jezus-Eik-Waver en F205 Brussel-Groenendaal-Terhulpen) verder uit te werken zullen door de afdeling Beleid (departement MOW), samen met De Werkvennootschap, in de loop van de maand maart 2019 verdere contacten genomen worden.

5. De Fietzersbond was van dichtbij betrokken bij het uittekenen van het FietsGEN in 2012. AWW onderhoudt ook regelmatige contacten met de Fietzersbond in het kader van het belanghebbendenmanagement. Dit gebeurt bv. bij de aanpak van gevaarlijke punten, maar ook om concrete herinrichtingsprojecten te bespreken. Bij het departement MOW loopt momenteel een overheidsopdracht voor de inventarisatie van de fietsinfrastructuur op de fietssnelwegen. Deze opdracht wordt uitgevoerd door de Fietzersbond. Deze inventarisatie moet een objectieve basis vormen voor investeringen in fietssnelwegen en zal de missing links, die voor een deel moeten weggewerkt worden met fietsbruggen en -tunnels, nauwkeurig in kaart brengen.
6. De planning van de fietssnelwegen in de Vlaamse Rand, loopt in permanent overleg met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. We werken hier op basis van het gewestgrensoverschrijdende project FietsGEN. De planning van de fietsGEN routes voor 2019 en 2020 focust zich op de fietssnelwegen binnen de Vlaamse Rand. Deze fietssnelwegen vervullen immers een belangrijke rol binnen de globale mobiliteitsaanpak in de congestiegevoelige omgeving in deze Vlaamse Rand. Langs de Noordrand passen deze routes eveneens binnen de globale en multimodale aanpak voor de "Werken aan de Ring", <https://www.werkenaantering.be/nl/fietsinfrastructuur>, zoals gecoördineerd door De Werkvennootschap. De Werkvennootschap investeert in fietssnelwegen die de Vlaamse Rand veilig en vlot met de hoofdstad verbinden, maar verbetert ook andere fietsvoorzieningen die de lokale en recreatieve fietsers ten goede komen. Er komen onder meer nieuwe fietspaden langs het tracé van de Ringtrambus en nieuwe of verbeterde fietsverbindingen langs, onder en over de Ring.

Voor de aanleg van deze fietssnelwegen wordt binnen de Vlaamse Overheid op gecoördineerde wijze gewerkt aan een integraal plan waarvan we de essentie onder samenvatten.

We verwijzen naar de naamgeving zoals toegepast binnen de oorspronkelijke fiets-GEN studie van november 2012. We beperken ons tot de planning voor het Vlaams grondgebied. Uiteraard worden de werken binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gecoördineerd binnen het fiets-GEN werkplatform. De afstemming met het Waals Gewest vindt u onder punt 3 en 4.

U vindt ter illustratie hieronder de fiets-Gen routes zoals gepubliceerd in de studie anno 2012.

We overlopen de verschillende assen van het Fiets-GEN:

Fiets-GEN hoofdroute 1 Noord Zuid.

Deze route loopt hoofdzakelijk door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het noordelijk deel komende van Wemmel tot aan R0 en verder door naar Brussel wordt heden bestudeerd in het kader van de optimalisatie van R0. Deze opdracht wordt behartigd door De Werkvennootschap.

Het deel ten zuiden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Groenendaal) moet nog verder worden gerealiseerd. Hier wordt de fietsinfrastructuur op de N275 geoptimaliseerd door het Agentschap Wegen en Verkeer. De projectnota en gedetailleerde studie is in opmaak.

Fiets-GEN hoofdroute 2 Meise Waterloo

Het noordelijk deel Meise-Grimbergen parallel aan de A12, (N276) wordt heden door De Werkvennootschap aangelegd in het kader van de gecoördineerde "Werken aan de Ring". De werken zijn gestart in september 2018. Dit eerste deel van het tracé loopt vanaf de N211 in Meise tot de Ring en later tot het Heizelcomplex.

Op regionaal niveau is aansluiting op fietsroutes naar Antwerpen en Boom voorzien.

Het nieuwe traject vormt een groene fietsverbinding tussen Meise, de Koninklijke Plantentuin en de Koninklijke serres van Laken.

Fietsers zullen in de toekomst via dit tracé veilig en vlot kunnen overstappen op de Sneltram.

Het deel ten zuiden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Waterloo) moet nog verder worden ontworpen en gerealiseerd. Dit hangt samen met het dossier rond de herinrichting van de Waterloo-sesteenweg-N5. Dit is een moeilijk onderhandelingsproces.

Zenneroute

Dit tracé maakt strikt genomen geen deel uit van het Fiets-GEN.

Een eerste brug, ter hoogte van de Zenneweg in Eppegem, werd eind augustus 2017 in gebruik genomen. Deze brug vormt in de eerste plaats een handige verbinding voor fietsers- en voetgangers tussen het dorpscentrum en het station van Eppegem. In november 2017 gingen de werken van start voor de bouw van de tweede brug, aan de Heidestraat in Zemst. Deze brug was in het voorjaar van 2018 klaar, waarna de aansluitende wegenis werd aangelegd. Met de bouw van deze nieuwe infrastructuur werd een eerste gedeelte gerealiseerd van het ruim 11 kilometer lange deeltracé van de fietssnelweg F1 tussen Mechelen en Vilvoorde en dit volgens de kwaliteitsnormen voor een fietssnelweg. De fietssnelweg wordt verder aangelegd tussen de nieuwe fietsbrug en de grens met Mechelen en ook de fietspaden langs de Brusselsesteenweg (N1), vanaf de Heidestraat in Zemst tot de gemeentegrens met Mechelen worden heraangelegd. Die werken worden uitgevoerd door het gemeentebestuur en moeten klaar zijn tegen eind 2019.

De Vlaamse Waterweg legt heden deze Zenneroute aan. Deze fietssnelweg legt de link tussen de Vlaamse Rand en Mechelen. En de ontbrekende stukken langs de Zenne zijn in februari 2019 door de Vlaamse Waterweg afgerond.

De nodige aanpassingen en aansluitingen aan de Vlaamse gewestwegen worden aangelegd door het Agentschap Wegen en Verkeer.

Fiets-GEN hoofdroute 3 Kanaalroute

Kanaalroute Noord

De projectnota is binnen iGBC en RMC goedgekeurd. De Werkvennootschap zal deze fietssnelweg aanleggen vanaf april 2019.

Zie ook volgende link: <https://www.werkenaandering.be/nl/F23>

Kanaalroute Zuid

De Vlaamse Waterweg werkt –met steun van EFRO- de fietssnelweg kanaalroute zuid uit. De unieke verantwoordingsnota is eveneens goedgekeurd door de i-GBC en RMC. De omgevingsvergunningsaanvraag is ingediend en is momenteel in behandeling. De aflevering van de omgevingsvergunning is voorzien tegen ten laatste 25 mei 2019. Het aanbestedingsdossier wordt momenteel afgewerkt en zal in de eerste helft van maart 2019 gepubliceerd worden. Onder voorbehoud van onverwachte moeilijkheden inzake beide voornoemde procedures kunnen de werken aanvangen van half juni 2019.

Het betreft hier de aanleg van nieuwe jaagpaden -fietssnelwegen langs het kanaal. Hierbij werd toekomstgericht rekening gehouden met de nieuwe inplanting van het kanaal.

Via de methodiek van het Fietsfonds worden voor dit traject tevens alle oversteken op gemeentewegen aangepakt. Dit proces loopt parallel met de aanleg van de paden langs het kanaal. Beiden processen zijn wél op elkaar afgestemd.

Fiets-GEN hoofdroute 4 Noordtangent (Ring)

Deze tangentiële verbinding wordt aangelegd samen met de doorstromingswerken en herinrichtingswerken ten behoeve van de Ringtrambus. Deze verbindt Jette met de luchthaven van Zaventem.

Verder wordt ook het oorspronkelijke tracé met de verbinding tussen Vilvoorde, inclusief de onderdoorgang van de ring (R0), in Koningslo gepland, en dit in kader van de 'Werken aan de ring'.

De startnota voor dit traject werd in de zomer 2018 goedgekeurd. De projectnota zal op korte termijn ter goedkeuring worden voorgelegd.

Fiets-GEN hoofdroutes 5 en 6 Noord-Zuid Luchthavenroute HST

HST verbinding Leuven Brussel.

De aanleg van de HST brug, over de R0 en de aanpalende zones worden uitgevoerd door De Werkvennootschap. De werken zullen nog in 2019 van start gaan.

De HST route is verder langs de noordzijde op Vlaams grondgebied reeds uitgevoerd en ter hoogte van Erps-Kwerps werd in 2018 gestart met een optimalisatie door de aanleg van een ongelijkgrondse kruising-tunnel. Dit verloopt via de methodiek van het Fietsfonds. Dit project spoort samen met de aanleg van een multimodale P+R/ fietsenparking.

Ontsluiting luchthaven

In samenwerking met BAC werd in 2018 de ontwerpstudie voor de zogenaamde S bocht afgerond. Deze verbinding zal de HST route met de luchthaven verbinden. De start der werken is voorzien in 2019.

De oostelijk vervoersas A201 (Leopold III laan – N22) wordt binnen het project Werken aan de Ring volledig geoptimaliseerd. Deze fietsGEN as zal mee met de heraanleg van de A201 worden uitgevoerd. De eerste ontwerpen worden in 2019 uitgetekend.

Fiets-GEN hoofdroute 7 E40

De planning en het ontwerp van deze route wordt heden uitgevoerd door De Werkvennootschap; dit voor het deel van de R0 tot aan de grens met het BHG.

De start der werken is voorzien in 2020. Zie ook <https://www.werkenaandering.be/nl/F203>. Het eerste deel op gemeentewegen (komende van uit oostelijke richting moet nog worden uitgewerkt via de methodiek van het fietsfonds).

Fiets-GEN hoofdroute 8 Oost-West radiaal (Tervuren-Zellik)

Het eerste deel komende van Tervuren werd aangelegd door AWW. Voor de Tervurenlaan zijn de werken lopende.

Wat betreft het deel door de Koninklijke Moestuin werd de heraanleg gefinaliseerd door de gemeente Tervuren.

De plannen voor de aansluiting tot aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn uitgewerkt, via het tracé "Zoniën". We onderzoeken de mogelijkheid om dit tracé aan te leggen via het Agentschap Natuur en Bos.

Heden, februari 2019, onderzoekt de Werkvennootschap een alternatief fietssnelwegtracé langs de Tervurenlaan N3.

Fiets-GEN hoofdroute 9 Woluwedal

Deze route loopt grotendeels langs de R22. De Werkvennootschap zal de bestaande fietspaden langs dit tracé opwaarderen tot fietssnelwegniveau. Deze werken starten in april 2019 en zullen 19 kalendermaanden duren.

<https://www.werkenaandering.be/nl/F202>

Fiets-GEN hoofdroute 10 deel "OMA-B"

De route OMA-B is heden in aanleg op het grondgebied van Asse, omgeving station Zellik. Later zal de onderdoorgang ter hoogte van de R0 verder worden aangepast en geïntegreerd in het kader van de optimalisering van de herinrichting van de R0 en de knoop R0/N9.

Dit zal worden gerealiseerd door De Werkvennootschap.

Wat betreft de route langs spoorlijn 50 (F2 Liedekerke – Brussel) is de startnota afgerond en de projectnota voor het tracé Sint-Martens-Bodegem – Brussel in volle opmaak).

Fiets-GEN hoofdroute 11

De westelijke route langsheen spoorlijn L50A is heden in planfase, dit via de procedure fietsfonds.

De zuidoostelijke route vanaf St-Jezus-Eik is gekoppeld aan de herinrichting van het Leonard kruispunt.

Fiets-GEN hoofdroute 12

De fietsroute ligt in het talud van spoorlijn L26 die doorheen een zeer reliëfrijk gebied gaat. In 2013 werd er een tracéstudie opgemaakt. Er is nog geen initiatief genomen tot realisatie. Deze planning loopt via methodiek fietsfonds.

FietsGEN hoofdroutes 13 14

Deze vallen integraal binnen het BHG.

Fiets-Gen hoofdroute 15

AWV is gestart met een nieuwe inrichtingsstudie voor de N8, hierbij zal de mogelijkheid tot realiseren van een fietssnelweg op de N8 worden onderzocht. Het tracé langs de Itterbeeksebaan is ook onderzocht. De gemeente heeft via het fietsfonds een start- en projectnota opgemaakt. In het RMC advies is te lezen dat dit tracé niet weerhouden kan worden als fietssnelweg. De gemeente Dilbeek werkt dit project verder uit als een bovenlokale functionele route. De aanleg is gepland in 2021.

Rekening houdend met boven vermelde planning rest enkel nog de aanpak van de routes 5 (deel Sint-Genesius-Rode/Linkebeek) en routes 11 en 12 integraal.

7. U vindt onder een overzicht van de belangrijkste investeringen aan fietssnelwegprojecten in de Vlaamse Rand voor 2019 2020. Alle bedragen in Euro.

- a. Vastgelegd VAK 2018 De Werkvennootschap projecten FietsGEN

GIP nr	Thema	Projectnaam	Projectfase	Gemeente	Fietssnel	Bovenlo	Andere	km fiets	VAK FIETS31/12/2018
GIP01591	Werken aan de ring	Ringtrambus	Uitvoering	Grimbergen/Vilvoorde/ t	0	3,3	8,3	14,8	912 929,05
GIP01598	Werken aan de ring	Fietssnelweg Kanaalroute Noord	Uitvoering	Grimbergen	4,4	4,4	0	4,4	10 000 000,00
GIP01599	Werken aan de ring	Fietssnelweg langs A12	Uitvoering	Meise	3	3	0	3	3 167 400,23
GIP01604	Werken aan de ring	Fietssnelweg R22 tussen Brussel en R0	Uitvoering	Zaventem/ Kraainem	2,3	2,3	0	2,3	9 173 687,78
					9,7	13	8,3	24,5	23 254 017,06

- b. De Werkvennootschap heeft onderstaande ramingen uitgewerkt, aan te besteden/ vast te leggen in toekomst: 36,01 km. Allen tracés van het FietsGEN - Ringtrambus (deel uitmakende van de tangentverbinding Vlaamse Rand.)

Een aantal investeringen voor fietssnelwegen zijn vervat in de investeringen voor de sneltram en aan de verschillende complexen. Er werd nog geen afzonderlijke berekening gemaakt voor de fietsinfrastructuur.

Onderstaande informatie komt uit GIP en omvat enkel de budgetten en ramingen voor De Werkvennootschap (budgetten van medefinanciers zoals bijvoorbeeld de provincie Vlaams Brabant voor de HST verbinding zijn niet opgenomen.)

GIPNr	Thema	Omschrijving	Project T	Project Start Jaar	VAK FIETS	KM Fiets	Type
1591	Werken aan de ring	Ringtrambus - uitvoering opgedeeld in diverse delen	UITVOERIN	2018 {2018}	5 916 242,30	Zie 2018	Zie 2018
1598	Werken aan de ring	WQW-N260	UITVOERIN	2019 {2019}	9 989 040,63	2 fietstunnel	2 fietstunnels
1603	Werken aan de ring	WQW-E40-F	UITVOERIN	2019 {2019}	2 707 258,00	2,1	fietssnelweg
1612	Werken aan de ring	WQW-N209	UITVOERIN	2019 {2019}	6 456 899,40	0,8	enkelrichtingsfietspad
1600	Werken aan de ring	WQW-HST	UITVOERIN	2019 {2019}	20 069 946,95	2,6	fietssnelweg
1604	Werken aan de ring	WQW-R22	UITVOERIN	2019 {2019}	34 754,64	Zie 2018	Zie 2018
1601	Werken aan de ring	WQW-N8	UITVOERIN	2020 {2020}	497 479,95	0,3	enkelrichtingsfietspad
1602	Werken aan de ring	WQW-A201-K	UITVOERIN	2020 {2020}	8 599 603,00	0,3	fietssnelweg
1605	Werken aan de ring	WQW-A201-F	UITVOERIN	2020 {2020}	1 155 097,00	2,1	fietssnelweg
2620	Werken aan de ring	W Luchthaventram	UITVOERIN	2021 {2021}	1 742 833,92	2,0	dubbelrichtingsfietspad
1610	Werken aan de ring	WQW-A12-K	UITVOERIN	2021 {2021}	6 791 807,00	0,7	fietssnelweg
1611	Werken aan de ring	WQW-N202	UITVOERIN	2021 {2021}	706 672,65	1,5	enkelrichtingsfietspad
	Werken aan de Ring	Aan de verschillende complexen		TBD	TBD	3,66	enkelrichtingsfietspad
	Werken aan de Ring	sneltram Willebroek - Parking C		TBD	TBD	20	dubbelrichtingsfietspad
					64 667 635,44	36,01	

Bijkomend wordt in het bovenstaande budgetoverzicht ook verwezen naar de (fiets)werken op de N8 Brussel Ninove, en de werken N202. Deze zijn aanvullend op het fiets-GEN

- c. De Vlaamse Waterweg investeert in de Kanaalroute Zuid van het FietsGEN met volgende investeringsplan.
- i. Traject Lot-Ruisbroek

btw(%)		bedrag btw	bedrag incl. btw
21	933.853,94	196.109,33	1.129.963,27

- ii. Traject Waterloobrug-Lot

btw (%)	bedrag excl. btw	bedrag btw	bedrag incl. btw
21	510.268,80	107.156,45	617.425,25

- iii. Traject Ruisbroek-Driefonteinenbrug

btw (%)	bedrag excl. btw (EUR)	bedrag btw (EUR)	bedrag incl. btw (EUR)
21	370.852,69	77.879,06	448.731,75

iv. Traject Driefonteinenbrug – Brussels hoofdstedelijk gewest

btw (%)	bedrag excl. btw (EUR)	bedrag btw (EUR)	bedrag incl. btw (EUR)
21	184.364,51	38.716,55	220.081,06

Totaalinvesteringen voor De Werkvennootschap en de Vlaamse Waterweg:

De Werkvennootschap vastleggingen	€ 23.254.017,06
De Werkvennootschap raming	€ 64.667.635,44
De Vlaamse Waterweg raming	€ 2.377.484,78
Totaal	€ 90.299.137,28